

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 13C/285/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112234120
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Svediaková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2014:5112234120.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudkyňou JUDr. Beátou Svediakovou v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova ul. č. 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, práv. zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Návrh navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd **z a m i e t a**.

Žalobu **z a m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**. Návrh navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd **z a m i e t a**.

Žalobu **z a m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom na začatie konania doručeným súdu dňa 27.09.2012 domáhal voči odporcovi náhrady majetkovej škody vo výške 2.110,32,- Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 422,06,- Eur, ktorá podľa jeho tvrdenia vznikla ako následok nesprávneho úradného postupu exekučného súdu Okresného súdu Žilina a) nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov; b) nesprávneho úradného postupu. Exekučný súd vo veci EX8266/2010, proti dlžníkovi A. A., nar. XX.XX.XXXX rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 18.05.2011, a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 324 dní) a zamietnutím žiadosti o vydanie poverenia exekučný súd porušil zásadu právnej istoty, nerešpektoval právoplatné rozhodnutie rozhodcovského súdu ako rovnocenný exekučný titul, porušil prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu legitímneho očakávania navrhovateľa, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Navrhovateľom tvrdený nesprávny úradný postup exekučného súdu bol príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom majetkovej škody predstavujúcej náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o úvere, nemôže preto tiež nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu. Zároveň si navrhovateľ uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy

do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie a jej vyčíslenie predstavuje 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom (hodnoty majetkového práva postihnutého procesnou deformáciou).

Odporca vo svojom vyjadrení zo dňa 04.09.2013 žiadal návrh navrhovateľa zamietnuť, nárok navrhovateľa považoval za právne neopodstatnený z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok. Vo všeobecnosti namietal, že ide o predčasne uplatnený nárok, keď žiadosť o predbežné prerokovanie nároku bola doručovaná 23.04.2012 a už dňa 27.09.2012 boli podané žaloby na súd; navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal a preto žiaden z uplatnených nárokov navrhovateľa uspokojený nebol. K uplatnenému nároku na náhradu škody vo všeobecnosti uviedol, že k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúceho v údajnom porušení povinnosti súdu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ doposiaľ dôkazy pre posúdenie tejto otázky nepredložil. Poukázal na ustanovenie exekučného poriadku § 44 ods. 2 s účinnosťou pred a po 01.06.2011 v spojení s ustanovením § 41 ods. 2 písm. d), z ktorých ustanovení jednoznačne vyplýva skutočnosť, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule, čo znamená, že akýkoľvek nárok navrhovateľa vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v podobe nerozhodnutia v 15-dňovej lehote v namietaných exekučných konaniach začatých po 01.06.2011 nemá žiadnu oporu v zákone; ak bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná po 01.06.2011 nárok navrhovateľa je v tejto časti neopodstatnený. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prieťahy v konaní (judikatúra Ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 16/02, I.ÚS 63/00) a zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Za nesprávny úradný postup však nemožno považovať samotné rozhodnutie, ktorým exekučný súd návrh na vydanie poverenia zamietol a skúmal materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalé povahy rozhodcovskej doložky; uvedené rozhodnutia za nezákonné možno považovať len vtedy, ak nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, ktorý toto už právoplatné rozhodnutie z dôvodu nezákonnosti zmení alebo zruší v príslušnom konaní o opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu a táto podmienka nie je v prípadoch zamietnutia žiadostí o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie namietaných navrhovateľov splnená. Odporca zároveň v súvislosti s uplatnenou náhradou škody navrhovateľom „nesprávnym úradným postupom“ vo všeobecnosti vzniesol námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.04.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli odporcovi doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku). Pokiaľ ide o samotnej uplatnenej náhrady materiálnej škody vo výške istiny s príslušenstvom vymáhanej od povinného, navrhovateľ v konaní na preukázanie vzniku škody má produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke a pokiaľ ide o uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy ani táto zo strany navrhovateľa nie je preukázaná.

V priebehu konania na výzvu súdu navrhovateľovi na predloženie písomného podania (návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody) navrhovateľ uviedol, že nedisponuje rovnopisom, originál návrhu založil odporca do svojho príslušného spisu a odporca potvrdil vo svojom vyjadrení doručenia žiadosti v rozmedzí od 23.04.2012 do 25.09.2012 a predložil súdu dňa 12.06.2013 zoznam žiadostí, v ktorých si žiadateľ odvodzuje nárok na náhradu škody od pochybenia Okresného súdu Žilina a v danom prípade je vedený pod č. 3499. Tým mal súd splnenú podmienku právomoci vo veci konať a rozhodnúť. Navrhovateľ si za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z. (do 31.12.2012) uplatnil nárok na predbežné prerokovanie podľa § 4 ods. 1 písm. a) kedy oprávneným za štát konať je Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní.

Súd na deň 24.04.2014 nariadil vo veci pojednávanie.

Na nariadené pojednávanie sa účastníci konania nedostavili, doručenie predvolania mali riadne vykázané.

Odporca ospravedlnil svoju neúčasť a súhlasil, aby súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Navrhovateľ e-mailovým podaním doručeným súdu žiadal zrušenie nariadeného pojednávania a zároveň podal návrh na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej

republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd. Tento dôvod nie je dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania ako to má na mysli ust. § 119 O.s.p., a súd preto vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov a pri aplikácii ustanovenia § 101 ods. 2, veta druhá O.s.p. prihliadol na obsah spisu a doteraz vykonané dôkazy a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam :

Súd teda v prvom rade skúmal dôvodnosť návrhu navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd.

Navrhovateľ návrh na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd odôvodnil najmä tým, že navrhovateľovi bolo doručené uznesenie krajského súdu o tom, že sudcovia Okresného súdu Žilina nie sú z pojednávania veci vylúčení, avšak navrhovateľ s týmto rozhodnutím nesúhlasí, tvrdí, že sú objektívne dané dôvody na vylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu Žilina. Rozhodnutie krajského súdu hodnotí navrhovateľ ako nesprávne, zakladajúce zásah do jeho základných práv, konkrétne základného práva zaručeného čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky, t.j. práva na súdnu ochranu a osobitne práva na zákonného sudcu (čl. 48 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky) a práva na prerokovanie veci nestranným súdom, tiež základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods.1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, t.j. práva na nestranný súd zriadený zákonom. Z uvedeného dôvodu podal navrhovateľ sťažnosť na Ústavný súd SR. Ďalej navrhovateľ návrh na prerušenie konania odôvodnil tým, že doposiaľ nebolo ústavne konformným spôsobom vyriešené ustanovenie zákonného sudcu a pridelenie veci na prejednanie a rozhodnutie nestrannému súdu a keď nedôjde k ústavne konformnému prerokovaniu objektívnej námietky vznesenej navrhovateľom skôr, ako vo veci otvorí súd pojednávanie, dopustí sa odmietnutia spravodlivosti v zmysle čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky. Navrhovateľ návrh na prerušenie konania odôvodnil aj tým, že medzi záruky nezávislosti súdu, ktorá je účelom zabezpečenia najmä jeho nestrannosti, patria aj záruky psychologickéj povahy, t.j. hľadisko, ako sa súd javí v očiach strán, tzv. "zдание nezávislosti", založené na javovej stránke veci s tým, že súd musí byť nielen fakticky nezávislý, ale musí sa ako taký aj javiť v očiach strán. Konanie navrhovateľ navrhol prerušiť podľa ust. § 109 ods.1 písm. b/ O.s.p., vety prvej, a tiež podľa § 109 ods.2, písm. c/ O.s.p. .

Podľa § 109 ods. 1 písm. b), vety prvej, Občianskeho súdneho poriadku, súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Po preskúmaní predmetného návrhu súd zistil nasledovné skutočnosti:

Nie je pravda, ako to tvrdí navrhovateľ, že navrhovateľovi bolo doručené uznesenie krajského súdu o tom, že sudcovia Okresného súdu Žilina nie sú z pojednávania veci vylúčení. Navrhovateľovi bolo totiž doručené Uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 6NcC/432/2013 - 25 zo dňa 30.04 2013, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 16.08.2013, ktorým uznesením nerozhodol krajský súd o tom, že sudcovia Okresného súdu Žilina nie sú z pojednávania veci vylúčení, ale Krajský súd v Žiline rozhodol o tom, že zákonná sudkyňa JUDr. Beáta Svediaková nie je vylúčená z pojednávania a rozhodovania vecí vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn.: 13C/285/2012, pričom krajský súd rozhodoval o vylúčení zákonnej sudkyne JUDr. Beáty Svediakovej na základe jej oznámenia podľa § 15 ods.1 O.s.p. o tom, že sú tu skutočnosti, pre ktoré je vylúčený, zároveň v zmysle ust. § 15 ods.2 O.s.p. zákonná sudkyňa pripojila k svojmu oznámeniu aj vyjadrenia všetkých sudcov Okresného súdu Žilina a následne v súlade s ust. § 16 ods.1 O.s.p. bola vec predložená na rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline ako súdu nadriadenému, ktorý označeným uznesením rozhodol.

K právnenému posúdeniu návrhu na prerušenie konania :

Súd dospel k záveru, že nie je daný dôvod na prerušenie konania ani podľa ust. § 109 ods. 1, písm. b / O.s.p., nakoľko otázka zákonného sudcu je vyriešená rozhodnutím krajského súdu, ktoré je rozhodnutím konečným, a teda rozhodnutie súdu vo veci samej nezávisí od žiadnej otázky, ktorú by súd nebol v tomto konaní oprávnený riešiť.

Podľa záveru súdu nie je dôvod na prerušenie konania ani podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. Toto ustanovenie umožňuje súdu konanie prerušiť. Nejde o ustanovenie, ktoré by súdu ukladalo povinnosť konanie prerušiť. Prerušenie konania z tohto dôvodu nie je obligatórne, súd preto konanie neprerušil z identického dôvodu teda z dôvodu, že otázka zákonného sudcu je vyriešená zákonným spôsobom tak, že zákonná sudkyňa nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn.: 13C/285/2012.

Zhrnúc teda :

Uznesenie Krajského súdu v Žiline o tom, že zákonná sudkyňa JUDr. Beáta Svediaková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn.: 13C/306/2012, je rozhodnutím konečným, pričom vo všeobecnosti platí, že krajský súd nerozhoduje o tom, že či je sudca okresného súdu vylúčený ani ako súd prvého, ani ako súd druhého stupňa, je teda rozhodnutím vyneseným mimo rámca inštančného postupu, a proti takémuto rozhodnutiu nie sú potom zákonom prípustné žiadne opravné prostriedky.

Zároveň súd dospel k záveru, že prerušenie konania by bolo v zjavnom rozpore s účelom samotného návrhu na začatie konania.

Preto zo všetkých uvedených dôvodov návrh navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd zamietol a vec prejednal.

Súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov s prihliadnutím na obsah spisu a doteraz vykonané dôkazy a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam :

Z uznesenia Okresného súdu Žilina č.k. 20Er/3322/2010-17, EX8266/10 zo dňa 21.04.2011, právoplatného dňa 21.05.2011, má súd za preukázané, že exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 15.07.2010 doručenú súdu dňa 18.08.2010 zamietol z dôvodov uvedených v tomto uznesení.

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (v znení zákona č. 508/2010 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2013), zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a), d) a ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (s účinnosťou do 31.12.2012), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., (s účinnosťou do 31.12.2012) právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., (s účinnosťou do 31.12.2012) ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. (s účinnosťou do 31.12.2012), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie

povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (s účinnosťou do 31.12.2012), právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Súd v konaní postupoval podľa § 132 O.s.p., podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Súd základ nároku navrhovateľa na náhradu škody posudzoval podľa § 1 písm. a) (zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci) a § 3 ods. 1 písm. a) a d) zákona č. 514/2003 Z. z. s účinnosťou do 31.12.2012. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je osobitnou zodpovednosťou a zodpovednosťou objektívnou (§ 3 ods. 2).

Podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku (s účinnosťou od 1.6.2010 do 31.05.2011) podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade písm. c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila; písm. d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (s účinnosťou od 1.6.2010 do 31.05.2011), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa návrhu navrhovateľa v exekučnom konaní vedenom podľa týchto procesných pravidiel je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu a v danom prípade nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu legitímneho očakávania navrhovateľa, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky.

V danom prípade navrhovateľ odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nedodržaním zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávny úradný postup spočíval v nečinnosti prieťahov v konaní, pretože poverenie na vykonanie exekúcie nevydal v zákonnej lehote 15 dní, ale omeškanie viac ako 196 dní, nesprávnym úradným postupom súdu, nesprávnou aplikáciou zákona. Napriek žiadosti o vydanie poverenia na základe právoplatného exekučného titulu rozhodcovského rozsudku, ktorý je rovnocenný s inými exekučnými titulmi, žiadosť o vydanie poverenia zamietol, porušil tým zásadu právnej istoty a prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom. Zodpovednosť štátu (až na prípady hodné osobitného zreteľa) je podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu. Vznik tejto zodpovednosti ďalej predpokladá, že sa nezákonné rozhodnutie zrušilo, teda zbavilo právoplatnosti. Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle citovaného ustanovenia § 6 ods. 1 veta prvá uvedeného zákona je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Ďalej existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím.

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasne (kumulatívne) splnenie troch základných predpokladov: 1/ nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy, 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Všeobecne a v súlade s ustálenou súdnou praxou možno nesprávny úradný postup vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu resp. o porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu, alebo s ňou nesúvisí - nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Nesprávny úradný postup je vymedzený v ustanovení § 9 ods. 1 veta druhá a podľa konkrétnych okolností bolo potrebné v danej veci správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup smeruje.

Už v rozhodnom čase bolo účinné vyššie citované ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Pokiaľ ide o v zákone stanovenú lehotu 15 dní, súd konštatuje, že z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákon upravuje procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Táto lehota pritom výslovne v zmysle zákona neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) t.j. ak je exekučným titulom notárska zápisnica, d) t.j. ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. Zákon upravuje túto výnimku z dôvodu potreby preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie. Uvedená výnimka upravená v § 44 ods. 2 týkajúca sa udelenia poverenia na vykonanie exekúcie, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a notárska zápisnica, bola do Exekučného poriadku zavedená zákonom č. 144/2010 Z.z., a to s účinnosťou od 1. júna 2010.

V predmetnej veci exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu, a teda lehota 15 dní sa na vydanie poverenia v danom prípade nevzťahovala. Navyše, z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Naopak, zákon takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu neukladá (uvedené platilo aj pred 1. júnom 2010). Tento názor súd opiera aj o dôvodovú správu k zákonu č. 102/2011 Z.z., kde podľa čl. II., bod 2, rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojim autentickým výkladom aj Národná rada SR, avšak vzhľadom na skutočnosť, že v praxi možno vysledovať určité pochybnosti, navrhlo sa výslovne upraviť predmetnou novelou, že exekučným titulom sú aj vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov a zmiery nimi schválené.

Je potrebné poznamenať, že exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť, či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. V exekučnom konaní je však zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (rozsudok NS SR zo dňa 26.09.20011, sp. zn. 3MCdo 11/2010). Exekučný súd konštatoval výkon práv oprávneného podľa posudzovanej rozhodcovskej zmluvy za nezlučiteľný s dobrými mravmi a normami na ochranu spotrebiteľa a považoval za dôvodné aplikovať ustanovenie § 45 zákona o rozhodcovskom konaní. Európska komisia vo svojich pripomienkach v právnej veci vedenej pred Súdnym dvorom Európskej únie C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, v ktorých uviedla: „z toho vyplýva, že v prejednávanej veci sa nezdá, že by bolo problematické uplatnenie zásady res iudicata, keďže právo, dokonca povinnosť vnútroštátnych súdov zastaviť nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu zakotvuje už vnútroštátne právo. Riešenie, ktoré si vnútroštátny zákonodarca zvolil v rámci procesnej autonómie členských štátov, sa zdá byť v súlade s cieľom smernice 93/13/EHS zabezpečiť, aby nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách nezaväzovali spotrebiteľov. Pokiaľ ide o zásadu efektivity, t.j. o požiadavku, aby vnútroštátny procesné predpisy neznemožnili alebo nestážili nadmerne výkon práv uznaných právom Únie, zdá sa, že pokiaľ sa ust. § 45 ods.2 zákona o rozhodcovskom konaní uplatňuje aj na prípady, keď požadované plnenie je v rozpore s právom Únie, povinnosť vnútroštátneho súdu zastaviť exekučné konanie aj bez návrhu (ex offa) predstavuje dostatočné zabezpečenie uplatnenia tejto zásady. (čl. 32, 33)

Nesprávny úradný postup má značný význam i pri vzniku škody účastníkovi konania v príčinnej súvislosti s prieťahmi v konaní. Úprava zodpovednosti za konanie orgánov verejnej moci za prieťahy v konaní ako dôsledkov nesprávneho úradného postupu umožňuje riešiť spory už na vnútroštátnej úrovni a nie pred Ústavným súdom SR alebo Európskym súdom pre ľudské práva. Vnútroštátny prostriedok nápravy musí byť podľa judikatúry ESĽP teoreticky a prakticky efektívnym prostriedkom, musí byť dostupný, musí byť v stave zabezpečiť nápravu vo veci sťažovateľa a poskytnúť mu dostatočnú nádej na úspech (Akdivaris and others v. Turecko, rozsudok zo 16. septembra 1996).

Rýchlosť a účinnosť súdneho konania je objektívne podmienená charakterom, ako aj právnou a faktickou zložitou prejednávanou vecí, ďalej správaním účastníkov súdneho konania a napokon aj činnosťou, resp. súčinnosťou štátnych a iných orgánov, ktoré sa zúčastňujú na súdnom konaní. Prvoradou povinnosťou súdu a sudcu je však organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil ten stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa osoba obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Podľa článku 48 ods. 2 prvá veta Ústavy SR každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa článku 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

V danom prípade je nesporné, že išlo o exekučnú vec, v ktorej súd mal rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia a v prípade udelenia poverenia bol súd povinný vydať ho do 15 dní od doručenia žiadosti, pričom súd poverenie v tejto lehote nevydal. Súd však skúmal, či nie je rozpor so zákonom, keďže išlo o rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskej veci. Oprávnenosť takého skúmania exekučného súdu vyplýva aj z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C 40/08 Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira. Je nepochybné, že žiadosť o poverenie bola na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozhodnutia vydaného na základe spotrebiteľského vzťahu.

Vzhľadom na problematiku spotrebiteľských vzťahov a na rozsiahlu právnu úpravu týkajúcu sa ochrany spotrebiteľa, bolo povinnosťou súdu aj v rámci exekučného konania skúmať toto rozhodcovské rozhodnutie s poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C 40/08 Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira, podľa ktorého smernicu 93/13 treba vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má na tento účel k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave, aj bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve uzatvorenej predávajúcim alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, ak je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné vykonať takéto posúdenie v rámci obdobných konaní na základe vnútroštátneho práva. Ak ide o neprimeranú doložku, prináleží tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný. (bod 59). S poukazom na uvedené súd posúdil väčšiu zložitú a náročnú právnú stránku a nevyhnutnosť skúmania rozhodcovského rozhodnutia. Súd zároveň zdôrazňuje, že v zmysle ustanovení smernice rady 93/13/EHS (čl.3 ods.1 písm.t), každá zložka súdneho procesu je povinná skúmať a preverovať, aby nemorálne podmienky spotrebiteľa nezaväzovali v záujme vyššej kvality života. Pre rozhodnutie súdu o žiadosti o udelenie poverenia nie je postačujúca len žiadosť, ale aj ďalšie podklady, ktoré však príslušným súdnym exekútorom nie sú zasielané súdu. Súd nie je administratívny orgán, ktorý automaticky udeľuje poverenia na žiadosť exekútora. Ide o súdne rozhodnutie, ktoré musí vychádzať z objektívneho zistenia a posúdenia. Vzhľadom na to, že pre také rozhodnutie súd nemal k dispozícii všetky potrebné podklady a vzhľadom aj na závažnosť a obtiažnosť veci (spotrebiteľskej) pri dodržiavaní zvýšenej ochrany spotrebiteľov, nie je možné dodržanie zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty pre udelenie poverenia. Hoci je táto lehota daná zákonom, vzhľadom na všetky skutočnosti s poukazom na zvýšenú ochranu spotrebiteľa, prípadné jej nedodržanie nie je závažné, resp. nie je tak závažné, ako by závažné bolo porušenie ochrany spotrebiteľa. Závažnejšie by tak bolo porušenie povinnosti chrániť spotrebiteľov

Taktiež je potrebné uviesť, že navrhovateľ vystupuje ako podnikateľský subjekt, uzatvára obdobné zmluvy s množstvom dlžníkov - spotrebiteľov. Z činnosti súdu je známe množstvo úverov, ktoré navrhovateľ ako nebankový subjekt poskytuje, výška zmluvných úrokov, pokút. Príjmy navrhovateľa z

týchto úverov v porovnaní s občasným neúspechom v rámci bežného podnikateľského rizika nemôžu mať veľký ekonomický dopad na navrhovateľa a jeho ďalšiu existenciu. Navrhovateľ tak využil zákon, v dôsledku čoho podal množstvo žalôb, pričom súdy na také množstvo nemajú ani materiálne, ani personálne vybavenie. Súd nezistil, že by v danej exekučnej veci navrhovateľ využil nejaké právne prostriedky do vydania udelenia poverenia a teda že chcel zvrátiť ten stav, v ktorom pociťoval podľa jeho uvedenia neistotu, frustráciu. Toto je tiež jeden z aspektov, na ktorý sa musí brať ohľad.

Zároveň súd zdôrazňuje, že navrhovateľ ani ničím hodnoverným nepreukázal majetkovú škodu, ani nemajetkovú ujmu. Tvrdená škoda nemá bezprostrednú a priamu príčinnú súvislosť s rozhodnutím exekučného súdu, tvrdeným nesprávnym úradným postupom.

Je potrebné poznamenať, že navrhovateľ nepodal riadny opravný prostriedok proti predmetnému uzneseniu exekučného súdu, uznesenie nadobudlo právoplatnosť a nepredložil ani rozhodnutie príslušného orgánu, ktorým by bolo predmetné rozhodnutie zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť a ktorým by bol súd viazaný, tak ako predpokladá ustanovenie § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. (s účinnosťou do 31.12.2012).

Keďže všetky podmienky vzniku zodpovednosti štátu musia byť splnené kumulatívne a vzhľadom na nesplnenie prvej základnej podmienky súd považoval za nadbytočné a nevhodné dokazovať a vyjadrovať sa k splneniu ďalších podmienok a to k vzniku škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Súd teda má za to, že k nesprávnemu postupu v tomto exekučnom konaní nedošlo.

Navrhovateľ domáhal náhrady škody a nemajetkovej aj z dôvodu, že v exekučnom konaní došlo k zbytočným prietahom.

Súd tak skúmal, či v konaní došlo k prietahom, ktoré sa v zmysle ust. § 9 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. považujú za osobitný dôvod nesprávneho úradného postupu.

Súd posudzoval otázku či došlo v exekučnom konaní k prietahom najmä vo vzťahu k časovej primeranosti vydaného rozhodnutia. Žiadosť o udelenie poverenia bola doručená exekučnému súdu dňa 13.08.2010 a súd rozhodol dňa 21.04.2011, vzhľadom na zložitost' veci problematiku spotrebiteľských vzťahov a na rozsiahlu právnu úpravu týkajúcu sa ochrany spotrebiteľa, súd konštatuje, že k prietahom v exekučnej veci nedošlo a rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia bolo vydané v primeranej lehote.

Zároveň súd zdôrazňuje, že navrhovateľ okrem základu nároku, ani ničím hodnoverným nepreukázal vznik, výšku majetkovej škody, ani nemajetkovej ujmy. Nepreukázal ani, že tvrdená škoda a nemajetková ujma má bezprostrednú a priamu príčinnú súvislosť s tvrdeným nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zbytočných prietahoch.

Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania zo strany odporcu, je potrebné poznamenať, že súd skúma premlčanie len u existujúceho nároku a v danom prípade nárok navrhovateľa na náhradu škody nebol preukázaný.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal v spojení s § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Odporca ako úspešný účastník si právo na náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu mu trovy nevyplývajú, preto súd odporcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).